

DİNAR DEPREMİ

1 Ekim 1995 tarihinde meydana gelen Dinar depreminin ardından şubemizin oluşturduğu bir teknik heyet 3 Ekim Salı günü incelemelerde bulunmak üzere deprem bölgesine gitti. Şubemizin Teknik Danışma Kurulu üyeleri, Celal Bayar Üniversitesi ve Manisa Belediyesinde çalışan üyelerimiz, aletsel büyüklüğü 6 şiddetinde olan depremin yarattığı hasarı fotoğraf ve video görüntüleri ile belgelediler. Ayrıca depremde oluşan hasarın nedenleri konusunda bir teknik rapor hazırladılar.

ŞUBEMİZ DEPREM RAPORU

1) İMAR PLANLARI

KAT ARTIŞLARI: İmar planları meslek odalarına ve konusunda uzman kişilere danışarak yapılmalı. Kat artışları siyasetçilerin oy potansiyeli değil, teknik bir araştırma konusu olmalıdır.

ZEMİN ETÜDLERİ: Yeni yerleşime açılacak bölgelerde zemin etüdüleri yapılarak, o bölgeye yapılacak binaların kat seviyeleri ve temel şekilleri bu araştırmaya göre belirlenmelidir.

İMAR PARSELLERİ: İmar parselleri oluşturulur iken inşaat mühendislerine danışılarak, depreme dayanıklı bina boyutları yapılabilecek şekilde parseller oluşturulmalıdır.

2) PROJE DENETİMİ

MESLEK ODASI DENETİMLERİ: Betonarme projeler kesinlikle meslek odalarından denetlenmelidir. Meslek odalarınca yapılan denetimlerde, betonarme projelerin imar kanunu ve yönetmeliğine, Türk Standartlarına, Deprem Şartnamesine uygun yapıp yapılmadığı kontrol edilmektedir.

ÖZGÜR TASARIM: İnşaat Mühendisleri betonarme proje tasarımı yapar iken, müteahhidin baskısı ile uygun olmayan yapı sistemleri veya malzemeleri seçiyorlar. İşyeri tasarımlarında kolonların hepsinin aynı yönde yerleştirilmesi sonucu bina diğer yönde depreme karşı zayıf kalıyor. Müteahhitlerin istekleri ile oluşturulan tasarımlar

ve malzemeler de binanın depreme dayanımını azaltıyor. Kum - çakıl ocaklarının denetimsiz olması nedeniyle elenmemiş ve yıkanmamış malzemelerden çok kötü kalitede beton elde ediliyor. Ruhsatlarını İl Özel idaresinden alan bu ocaklar inşaat mühendisleri tarafından periyodik olarak denetlenip, beton için uygunluğu kontrol edilmektedir.

BELEDİYE DENETİMİ: Tüm bunların dışında belediyeler sınırları içindeki tüm projeleri, kadrolarındaki inşaat mühendisleri tarafından denetlenmeli ve daha sonra inşaat ruhsatı verilmelidir.

3) YAPI DENETİMİ

DENETİM EKİPLERİ: Belediyeler sınırları içindeki her inşaatı denetleyebilecek kapasitede yeterli inşaat mühendisi ve malzeme ile donatılmış yapı denetim ekipleri kurulmalıdır. Bu ekipler her inşaatın projeye uygun yapıp yapılmadığını, fen ve sağlık kurallarına uyulup uyulmadığını ve beton kalitesini kontrol etmelidir. Ayrıca, belediyeler kaçak yapıya kesinlikle taviz vermemelidir. İslah projeleri, kaçak yapıya elektrik - su verilmesi hem kaçak yapıyı teşvik edici bir unsur, hem de o kentte yaşayan diğer insanlar için büyük haksızlık ve adaletsizliktir.

MESLEK ODALARI: Belediyeler yapı denetimi konusunda var ise sınırları içindeki inşaat mühendisleri odaları ile işbirliğine girmelidir. Bu konuda gönüllü olarak çalışmaya hazır meslek odalarının katkısı göz ardı edilmemelidir.

DENETİM FİRMALARI: Yapı denetimleri, Emlak Bankası'nın başlattığı ve Avrupa'nın birçok ülkesinde uygulandığı gibi özel denetim firmalarına devredilmelidir. Bu firmalar Bakanlığa bağlı olarak çalışmalı ve inşaat ruhsatından, iskan ruhsatına kadar her aşamada o binadan sorumlu ve yetkili olmalıdır.

YAPİ SİGORTASI: Her inşaatın yapı sigortası zorunlu kılınmalıdır. İnşaat aşamasında sigortalanan bina gerekli kontrollerden geçmelidir. Sigorta şirketleri deprem sırasında veya herhangi bir anda, proje ve yapım hatası nedeni ile binada hasar meydana geldiğinde, oluşacak hasarı karşılamalıdır.

3) HALKIN DENETİMİ

SATIN ALMADA: Halkımız bir bina satın almadan önce o binanın boyasından, seramiğinden, doğramasından çok proje ve yapı denetiminin yapıp yapılmadığını kontrol etmelidir.

4) MÜTEAHHİTLER

TEKNİK ELEMAN: Teknik eleman olmayan kişilerin veya içinde teknik eleman bulundurmayan şirketlerin müteahhitlik yapması engellenmelidir.

İHALE YÖNTEMİ: İhale yönetmelikleri, Bayındırlık birim fiyatları ve kontrol mühendisliği konularında çağdaş ve yeni düzenlemeler getirilerek ihale mafyası, ve kırımlar önlenmeli, yetkili ve bilgili kontrol mühendisliği sağlanmalıdır. Ayrıca şeffaflık ihaleler yapılmalı.

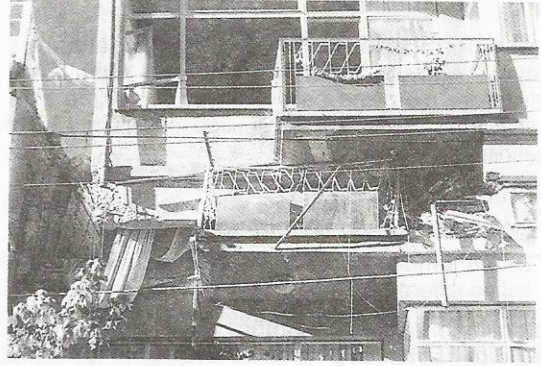
YAP-SATÇILIK: Herkesin kolayca müteahhit olabilmesi engellenmeli ve yap-sat işi için dahi müteahhit kartesi aranmalıdır. Müteahhitlik yapmak isteyenler belirli bir eğitimden ve sınavdan geçmeli ve müteahhitlik kartesi ancak böyle verilmelidir.

KALİTELİ İNŞAAT: Müteahhitler inşaatlarını kesinlikle proje ve eklerine uygun yapmak zorundadırlar. Depreme dayanıklı betonarme proje yaptırılıp, inşaatlarını gerekli denetimden geçirip, özellikle kaba inşaatlarında uygun ve kaliteli malzeme kullanmanın tüm inşaat maliyetine %8 ile 10 arasında yük getirdiği tesbit edilmiştir. Bu en fazla %10'luk kısmı vermeye yanaşmayan müteahhitlerin inşaatlarının küçük şiddette bir depremde hasar görmesi kaçınılmazdır.

5) İNŞAAT USTALARI

SERTİFİKALI USTA: Nasıl ki, her önüne gelen berber, aşçı olamıyor ise inşaat ustasında olamamalı. İnşaat ustalarında meslek odaları-belediye-üniversite ve milli eğitimin işbirliği içerisinde belirli bir eğitimden ve sınavdan sonra ustalık yapmaya hak kazanmalı ve sertifikalandırılmalıdır. Belediyeler yapı denetimlerinde inşaatlarda sertifikalı usta bulunmasını sağlamalıdır.

HİZMET İÇİ EĞİTİM: İnşaat usta ve kalfaları belirli periyotlar ile meslek odaları ve üniversite işbirliğinde oluşturulacak mesleki konularda panel veya seminerler ile eğitilmelidir.

6) MÜHENDİSLER

PROFESYONEL MÜHENDİSLİK: İnşaat Mühendisleri okuldan mezun olduktan sonra uğraş verecekleri alanlara göre uzmanlık dallarına ayrılmalıdırlar. Yeni mezun bir inşaat mühendisine 10 katlı bir inşaatın kontrolü verilmemelidir. İnşaat Mühendisleri, Kontrol Mühendisleri, projeciler, yolcular, çelikçiler, prefabrikçiler gibi uzmanlıklarına ayrılmalı ve sadece bu konularda çalışmalıdırlar.

7) BELEDİYELER

TEKNİK KADRO: En azından ilçe belediyeleri kadrolarında öncelikli olarak inşaat mühendisleri bulundurarak sınırları içinde yapılacak inşaatların betonarme projelerini ve yapı denetimlerini yapmak zorundadırlar. Daha ucuza mal oluyor diye sözleşmeli personel veya meslek dışı elemanlar ile doldurulan bu kadrolarda inşaat mühendisi bulunmaması nedeniyle proje ve yapı denetimi yapılamıyor.

DENETİM: Belediyeler kadrolarında bulunduracakları teknik elemanlar ile proje ve yapı denetimlerini yapmak zorundadırlar.

MÜTEAHHİT SİCİLLERİ: Belediyeler imar kanunun kendisine verdiği yetkileri kullanarak müteahhitler ile ilgili sicil tutmak zorundadır. Müteahhidin her türlü teknik hatasının işleneceği bu siciller sayesinde halkın dairesine satın almadan önce bilgilendirilmesi sağlandığı gibi iyi müteahhit ile kötü müteahhit ayrılmış olacaktır.